

Remissvar en samlad djurhälsoreglering

N2020/02751

FÖRSLAG TILL DJURHÄLSOLAG

Övergripande synpunkt

Begreppen förtecknade sjukdomar och åtgärdssjukdom används på ett ologiskt sätt som försvårar förståelsen av lagstiftningen och gör text och hänvisningar röriga. På många ställen skulle det bli tydligare om begreppet åtgärdssjukdom användes mer konsekvent. När så är möjligt.

Begreppsförvirringen blir extra tydlig i kapitel 4 när det gäller anmälningsplikt. Det kommer att vara mycket svårt för den enskilda veterinären att kunna överblicka vad som gäller för de olika sjukdomskategorierna. Exempelvis kan en misstanke spänna över differentialdiagnoser som kan tillhöra olika sjukdomskategorier. Det är oklart vilka skyldigheter som då gäller för veterinären. Se vidare kommentarer under kapitel 4.

Kapitel 1 Inledande bestämmelser

1 § Anger att lagstiftningen handlar om djursjukdomar som kan överföras till djur eller människor. Synpunkt: Viktigt att antibiotikaresistens omfattas på ett tydligt sätt.

7 § Det är tydligt att ord och uttryck ska vara desamma som i EU förordningen 2016/429 (AHL) om inte annat anges. Trots det kan det vara på sin plats att på något sätt förtydliga att ett etablerat begrepp som "export" har en annan betydelse genom att peka på AHL.

Begreppet "förflyttning" finns inte med i listan över definitioner i AHL. Förflyttning av djur förknippar djurhållare inte med handel i första hand utan med att man flyttar djur exv. från stall till bete. Även här är det olyckligt att ge ett vedertaget ord en ny betydelse och det behöver framgå tydligt vad som avses.

8 § Täcks C-sjukdomar som Sverige beslutar att bekämpa/friförklara sig ifrån in av punkt 2 eller 3? Om vi t.ex. erhållit fristatus för en C-sjukdom efter önskemål från regeringen så reglerar AHL hur förflyttningar får ske.

Kapitel 3 Anmälningsplikt och övervakning

1 § Denna styr anmälan av **förtecknade sjukdomar**. Den borde reglera anmälan av **åtgärdssjukdomar**. Eller täcks detta av 5 § punkt 2? Det vore tydligare om alla åtgärdssjukdomar omfattades dvs. att sista meningen skulle lyda "För andra åtgärdssjukdomar får regeringen eller...". Det gör att hänvisningen i 8 § punkt 1 i djurhälsoförordningen blir tydligare och mer heltäckande.

2 § 3. Definitionen av djuryrkesverksam person är väldigt vid i AHL, "en fysisk eller juridisk person som i sitt arbete kommer i kontakt med djur eller produkter, utom aktörer och veterinärer". Det är orimligt att alla dessa ska ha denna anmälningsplikt.

Kapitel 4 Medvetenheten om, beredskap inför och bekämpning av sjukdom

2–4 §§ anger veterinärens skyldigheter vad gäller a-, b- och c-sjukdomar. Däremot framgår inte detta för sjukdomar som omfattas av 1 §. Med tanke på att t.ex. PRRS och paratuberkulos är allvarliga smittor behöver det tydligare framgå vad som gäller för denna typ av smittor. Det blir också mer logiskt att Jordbruksverket får meddela föreskrifter för samtliga åtgärdssjukdomar i kap 4 5 § i förordningen.

6 § Paragrafen omfattar endast a-, b- och c-sjukdomar vilket medför att övriga åtgärdssjukdomar fattas. Begreppet åtgärdssjukdomar vore mer heltäckande, det används t.ex. i §§ 7–9.

Det kan finnas behov även av enskilda beslut i det fall det finns veterinärer som är jäviga eller på annat sätt olämpliga att agera.

Kapitel 7 Införsel från tredjeland och export

Det finns ett behov av att definiera begreppen förflyttning, införsel och export. De saknas bland definitionerna i AHL artikel 4.

Kapitel 8 Förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte

Vad som är sällskapsdjur är väl definierat i AHL men begreppet som sådant är inte otvetydigt. Vore bra med någon form av hänvisning till AHL.

Kapitel 9 Frivilliga kontrollprogram

3 § En mer ändamålsenlig skrivning vore ”Den som har djur av sådant slag och inom ett område där kontroll enligt 2 § första stycket 2 har anordnats, har rätt att få djuren anslutna till kontrollen under förutsättning att djurhållaren uppfyller de föreskrifter som gäller för kontrollen.”

4 § Bra att beteckningar för sjukdomsfrihet skyddas så att dessa inte kan användas på ett otillbörligt sätt.

Kapitel 10 Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

11 § Självklart är djurhållaren bäst lämpad att bistå. I dag är det dock oklart hur långt detta bistånd sträcker sig. Det finns ingen vägledning om hur det ska tolkas. Det är rimligt att begränsa kravet på bistånd till djurhållarens egen insats. Med tanke på att vissa kontroller kan handla om stickprov i en generell övervakning, kan man i dessa fall överväga om djurhållaren borde få ersättning.

En förutsättning för att kunna bistå är att besöket aviseras i god tid. Genom att anpassa tillsynen till ”rätt” årstid underlättas kontrollen.

Kapitel 12 Straff, sanktioner och förverkande

Sanktionsavgifter är inte ett effektivt sätt att uppnå regel efterlevnad och straffar små förseelser som saknar större smittskyddspåverkan hårt. Att förseelsen även kan ha skett i god tro gör det hela ännu mer anmärkningsvärt. Se vidare särskilt yttrande sid. 917.

1 §. Här införs ett nytt begrepp ”förtecknade åtgärdssjukdomar”. Oklart hur detta skiljer sig ifrån åtgärdssjukdomar och förtecknade sjukdomar.

5 § Att veterinärer ska dömas i rättsinstanser undergräver betydelsen av veterinära ansvarsnämnden och innebär ett skifte i synen på hur legitimationsyrken ska kontrolleras.

Kapitel 13 Överklagande och verkställbarhet av beslut

1 § Anger vad som gäller för a-, b- och c-sjukdomar men inte för övriga åtgärdssjukdomar. Var hittas detta? Viktigt att en veterinärs preliminära beslut kan gälla för samtliga sjukdomar som Sverige bekämpar officiellt.

Kapitel 14 Övriga bestämmelser

Det påverkar konkurrenskraften för svensk livsmedelsproduktion om svenska myndigheter lägger på högre avgifter än vad som sker i våra konkurrentländer. Detta är något vi bland annat sett vad gäller avgifter för officiella veterinärer på slakterier där den svenska avgiften ligger långt över den gängse inom EU.

Vi förutsätter att tredje stycket innebär att beräkningarna av avgifter kommer att remissbehandlas. Det är enda sättet att ta ställning till om kostnadsnivån är rimlig och kan bäras av näringen. Så har tyvärr inte skett för de olika avgifterna som hittills beslutas i samband med ändringarna till följd av AHL.

FÖRSLAG TILL DJURHÄLSOFÖRORDNING

Kapitel 2 Allmänna djurhälsobestämmelser

1 § Jordbruksverket behöver också kunna meddela föreskrifter som berör förflyttningar inom Sverige därför bör detta finnas med i punkt 1.

Kapitel 3 Anmälningsskyldighet och övervakning

1 § lägg till:

- Informera berörda organisationer

Det är viktigt att näringen i detta läge också kan agera snabbt för att minska risken för smittspridning inom landet.

Kapitel 4 Medvetenheten om, beredskap inför och bekämpning av sjukdom

1 § Det är väldigt rörigt med vad som är åtgärdssjukdomar. Bäst om definitionen i kapitel 4 1 § gäller genom samtliga författningar. Det vore mycket tydligare om samtliga sjukdomar som omfattas kan få ingå i bilaga A trots att detta för några få innebär att de räknas upp två gånger, en gång i AHL och en gång i bilagan.

5 § Byt ut a-, b- och c-sjukdomar mot åtgärdssjukdomar i enlighet med kommentaren till kapitel 4 i lagen. Annars inkluderas t.ex. inte PRRS och paratuberkulos.

Kapitel 5 Registrering, godkännande och spårbarhet

1 § Den databas som Jordbruksverket upprättar behöver vara både användarvänlig och uppfylla de krav som ställs i AHL. Med tanke på det stora behov av förenklingar som föreligger inom detta administrativt mycket betungande regelverk ser vi gärna ett framtida uppdrag till Jordbruksverket inom detta område. Vi inser att detta ligger utanför utredningens uppdrag men se det som ett medskick.

Kapitel 10 Allmänna bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Kraven på registrering och journalföring är kopplade till höga sanktionsavgifter är det viktigt att kontrollen sker på ett likvärdigt sätt över hela landet. Erfarenhetsmässigt har det funnits stora skillnader i genomförandet av kontroller utifrån var i landet man bor. Risken är stor att så blir fallet även med denna lagstiftning då kontrollen av journaler innehåller ett stort mått av skönsmässig bedömning.

12 § Här hänvisas till lagen kapitel 3 1-3 §§ som omfattar förtecknade sjukdomar. Det vore mer logiskt med åtgärdssjukdomar. Annars faller t.ex. PRRS och paratuberkulos bort. (Då behöver 5 § punkt 2 i samma kapitel ses över).

Kapitel 12 Sanktionsavgifter

Sanktionsavgifter är inte ett effektivt sätt att uppnå regelefterlevnad och straffar små förseelser som saknar större smittskyddspåverkan hårt. Stora delar av animalieproduktion utgörs av familje- eller fåmansbolag men med ett mycket stort antal författningskrav som ständigt ökar. För en mjölkproducent med växtodling ca 450 stycken. Det är orimligt att lägga så höga sanktionsavgifter på vissa krav.

2 § Om djurhållning endast är en del av verksamheten i ett företag bör årsomsättningen för denna del uppskattas proportionerligt dvs. sanktionsavgiften ska kunna sättas ned till en lägre nivå om djurhållningen utgör en liten del av omsättningen i ett större företag.

Se vidare särskilt yttrande sid. 917 i del 1 av betänkandet av djurhälsolagsutredningen.

Kapitel 13 Ersättning

18 § Bestämmelsen om inköp av fler än 150 nötkreatur från fler än fem besättningar är otidsenlig och ologisk ur smittskyddssynpunkt. 149 nötkreatur från 149 besättningar går bra. Paragrafen skrevs i en tid då besättningarna var mycket mindre än i dag. Problem uppstår när t.ex. en kalvlevererande besättning lägger ner. Har man då djur från fyra andra leverantörer så kan stallet inte fyllas upp innan ”karenstiden” löpt ut.

28 § Ersättningen på 100 kr för ett bisamhälle är helt otidsenligt och behöver ses över.

30 § Texten bör utformas på samma sätt som 16 § med förbehållet att det måste finnas särskilda skäl. Detta är i sig starkt begränsande men ger myndigheten större möjlighet att agera då så är önskvärt. Allt för stora begränsningar i Jordbruksverkets manöverutrymme är negativt.

Kapitel 14 Övriga bestämmelser

Se kommentarerna under kapitel 14 i lagen.

Bilaga B

Den borde även omfatta salmonella och bisjukdomar men av någon anledning är bilagan begränsad till 3–14 §§.

Vi är fria från BVDV och bovin leukos och förbinder oss att bekämpa dessa då borde de finnas med i bilaga B under nötkreatur.

För Lantbrukarnas Riksförbund

Christina Furustam
T.f. chef Äganderätt och Konkurrenskraft

My Sahlman
Smittskyddsansvarig